

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Pionierska terapia - sparalizowany Polak znów chodzi

Dzięki polsko-brytyjskiej współpracy i pionierskiej operacji przeszczepienia komórek z jamy nosowej do rdzenia kręgowego sparaliżowany polski pacjent znów może chodzić - poinformował serwis „BBC NEWS/Health”.

W roku 2010 czterdziestoletni obecnie Darek Fidyka został kilkakrotnie dźgnięty nożem w plecy, co spowodowało paraliż mięśni poniżej klatki piersiowej. Teraz może chodzić, używając balkonika. "Gdy nie czujesz niemal połowy własnego ciała, jesteś bezradny, gdy jednak czucie powraca, to jakbyś narodził się na nowo" - powiedział w rozmowie z BBC.

Pionierską w skali światowej terapię przeprowadzili w grudniu ubiegłego roku polscy lekarze z Kliniki Neurochirurgii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu, współpracując z londyńskimi naukowcami. Brytyjskim zespołem kierował prof. Geoff Raisman, neurolog z londyńskiego University College, który od 40 lat zajmuje się naprawą uszkodzeń rdzenia. Jego zdaniem osiągnięcie ma większe znaczenie niż wysłanie człowieka na Księżyc.

Nos jest jedyną częścią organizmu, w której włókna nerwowe u dorosłych osobników nadal rosną. W tylnej części jamy nosowej znajdują się komórki osłonkowe drogi węchowej (OEC). Otaczają one neurony receptorowe, które zarówno pozwalają odczuwać zapachy, jak i przekazują sygnały do mózgu. Komórki nerwowe wymagają stałej wymiany, która zapewniają właśnie OEC. Przez dziesięciolecia naukowcy uważali, że OEC mogą okazać się użyteczne w naprawie rdzenia kręgowego, ponieważ pozwalają włóknom nerwowym odnawiać się. W przypadku szczurów i psów udało się naprawić rdzeń kręgowy już kilka lat temu. Współpracujący z prof. Raismanem polski neurochirurg dr Paweł Tabakow z przeprowadził na trzech pacjentach próby, które wykazały, że terapia jest bezpieczna, choć niewielka ilość użytych komórek nie poprawiła istotnie stanu ich zdrowia. W końcu przyszła kolej na Darka Fidykę.

Lekarze najpierw pobrali od pacjenta jedną z dwóch opuszek węchowych, a następnie namnożyli uzyskane komórki OEC w laboratorium. W dwa tygodnie później przeszczepili OEC do rdzenia kręgowego, który został przecięty podczas ataku nożem. Dolną i górną część rdzenia łączyło jedynie pasmo bliznowatej tkanki po prawej stronie. Dysponując tylko kroplą materiału - około 500 000 komórek - specjaliści wykonali 100 mikroiniekcji powyżej i poniżej miejsca urazu.

Z okolicy kostki pacjenta pobrano cztery cienkie paski tkanki nerwowej i umieszczono je w poprzek ośmiomilimetrowej luki po lewej stronie rdzenia. Dzięki obecności OEC połączenie pomiędzy obiema

częściami rdzenia zostało odbudowane.

Przed leczeniem pan Fidyka był częściowo sparaliżowany przez niemal dwa lata i mimo wielomiesięcznej rehabilitacji jego stan się nie poprawiał. Rehabilitacja – pięć godzin ćwiczeń po pięć razy w tygodniu – była kontynuowana po przeszczepie, w Zakładzie Neurorehabilitacji „Akson” we Wrocławiu.

Po trzech miesiącach od operacji pacjent zauważył, że jego lewe udo staje się bardziej umięśnione. Po sześciu miesiącach podtrzymywany przez fizjoterapeutę zrobił pierwsze kroki. Dwa lata po zabiegu może już wychodzić poza centrum rehabilitacyjne używając balkonika i ma nadzieję na samodzielne funkcjonowanie. Częściowo odzyskał panowanie nad pęcherzem i oddawaniem stolca, wróciły także funkcje seksualne. Badanie MRI potwierdziło, że luka w rdzeniu się zasklepiła

Dr Paweł Tabakow z Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu, który kierował polskim zespołem, powiedział BBC: "To niesamowite zobaczyć, jak regeneracja rdzenia kręgowego - coś, co było nie do pomyślenia przez wiele lat - staje się rzeczywistością."

"40 lat czekałem na coś takiego" – powiedział BBC prof. Wagih El Masri, chirurg -konsultant zajmujący się urazami rdzenia kręgowego.

Pacjenci nie musieli płacić, a lekarze i naukowcy nie odnieśli korzyści finansowych. Jednak koszty badań wyniosły miliony funtów. Badania wspierały finansowo: Nicholls Spinal Injury Foundation (NSIF) oraz UK Stem Cell Foundation. NSIF została powołana przez szefa kuchni Davida Nichollsa, gdy jego syn Daniel został sparaliżowany od ramion w dół po wypadku na basenie w 2003 roku.

Zaangażowani w badania specjaliści podkreślają, że aby mówić o możliwości regeneracji rdzenia, potrzebne są dalsze udane operacje. W najbliższych latach leczenie ma objąć 10 pacjentów z Wielkiej Brytanii i Polski, jednak potrzebne są na to fundusze. Jak podkreśla dr Tabakow, chodzi zwłaszcza o przypadki przecięcia rdzenia nożem, które dają szczególne nadzieje na powodzenie ze względu na czyste cięcie.

Źródło: www.pap.pl

<http://laboratoria.net/aktualnosci/22396.html>

09-09-2024

Jak poradzić sobie z końcem wakacji?

Dobrym sposobem jest opracowanie planu na „po urlopie”.

09-09-2024

Zalecenia w sprawie mpox są racjonalne i adekwatne

Wytyczne dotyczące mpox są adekwatne do obecnej sytuacji.

09-09-2024

Przydatność organów do przeszczepu

Syntetyczna krew może istotnie wpłynąć na transplantologię.

09-09-2024

Naukowcy zbadali, jak powstają nowe słowa w mediach społecznościowych

Język ewoluuje w kontekście społecznym, a jego odmiany zawsze konkurują ze sobą.

09-09-2024

Telefony komórkowe nie powodują nowotworów mózgu

Wykazują naukowcy w najnowszych badaniach.

09-09-2024

Ryzyko zawału i udaru mózgu u kobiet

Z 30-letnim wyprzedzeniem zwykłym testem krwi można je wykryć.

09-09-2024

[Galaktyki są dużo większe, niż sądzono](#)

Galaktyka Andromedy już od dawna oddziałuje na Drogę Mleczną.

09-09-2024

[System inteligentnego zarządzania pojazdami nagrodzony przez...](#)

Nagrodzony przez Siemens i PW.

Informacje dnia: [Jak poradzić sobie z końcem wakacji? Zalecenia w sprawie mpox są racjonalne i adekwatne](#) [Przydatność organów do przeszczepu](#) [Naukowcy zbadali, jak powstają nowe słowa w mediach społecznościowych](#) [Telefony komórkowe nie powodują nowotworów mózgu](#) [Ryzyko zawału i udaru mózgu u kobiet](#) [Jak poradzić sobie z końcem wakacji? Zalecenia w sprawie mpox są racjonalne i adekwatne](#) [Przydatność organów do przeszczepu](#) [Naukowcy zbadali, jak powstają nowe słowa w mediach społecznościowych](#) [Telefony komórkowe nie powodują nowotworów mózgu](#) [Ryzyko zawału i udaru mózgu u kobiet](#) [Jak poradzić sobie z końcem wakacji? Zalecenia w sprawie mpox są racjonalne i adekwatne](#) [Przydatność organów do przeszczepu](#) [Naukowcy zbadali, jak powstają nowe słowa w mediach społecznościowych](#) [Telefony komórkowe nie powodują nowotworów mózgu](#) [Ryzyko zawału i udaru mózgu u kobiet](#)

Partnerzy